

OP STAP IN JE HERINNERING WANDELING

WAT WEET JIJ OVER DEMENTIE?

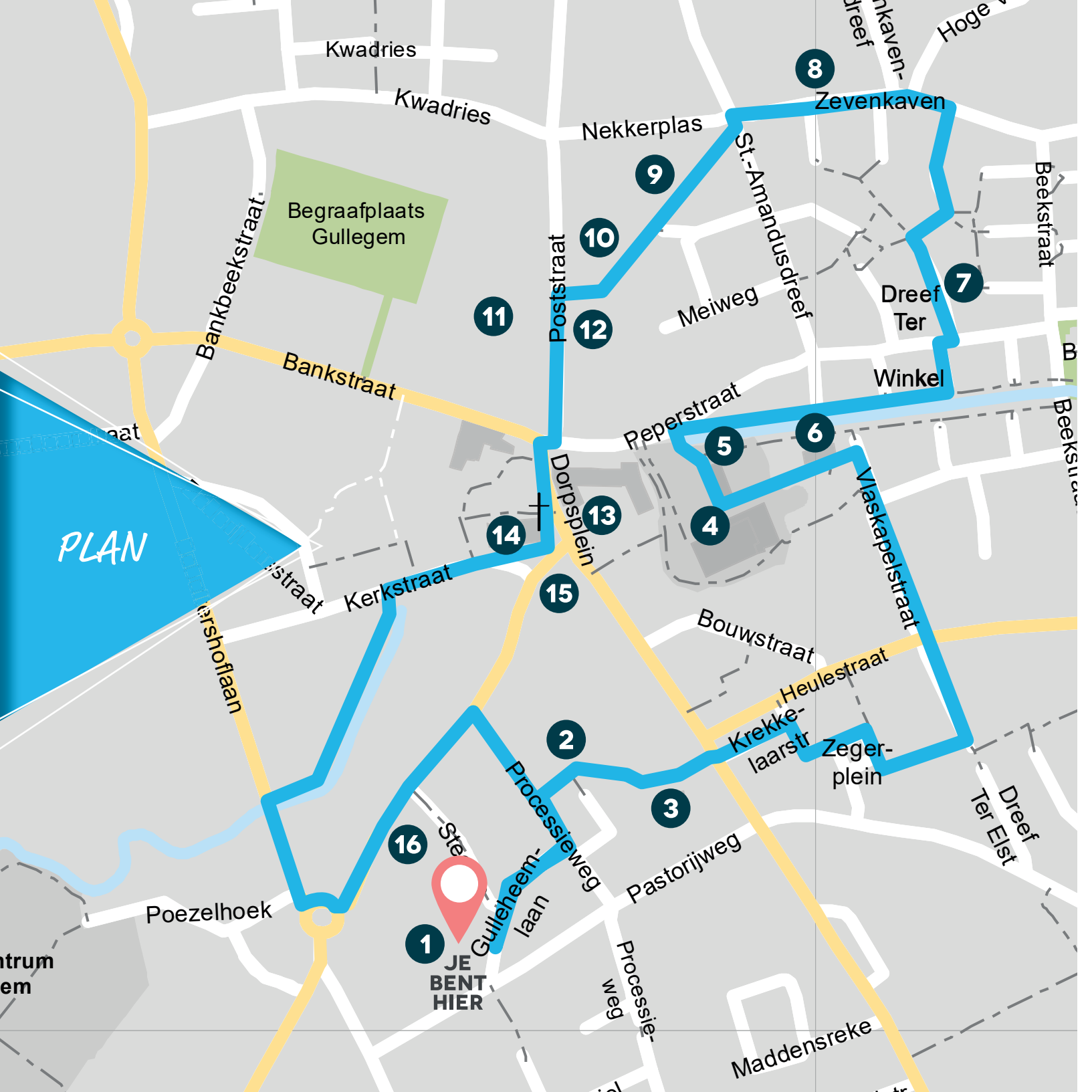
**DEMENTIE
VRIENDELIJK
WEVELGEM**

SAMEN DEMENTIE DRAAGBAAR MAKEN

EDITIE 2019

**3,8 KM
WANDEL-
PLEZIER**
► *Binnenin!*

PLAN

1
JE BENT HIER

11

9

10

12

8

7

5

6

14

13

4

15

2

3

16

Kwadries

Kwadries

Nekkerplas

Zevenkaven

Begraafplaats Gullegem

Bankbeekstraat

Bankstraat

Poststraat

Meiweg

St.-Amandusdreef

Dreef Ter Winkel

Peperstraat

Winkel

Dorpsplein

Vlaskapelstraat

Kerkstraat

Bouwstraat

Garshofflaan

Heulestraat

Krekke-
laarstr

Zeger-
plein

Processieweg

Pastorijweg

Poezelhoek

St.
Gulleheem-
laan

Processie-
weg

Maddensreke

Dreef
Ter Elst

INFO

STARTPLAATS

Het Gulle Heem, Gulleheemlaan 20, Gullegem

LENGTE WANDELING

3,8 km

TOEGANKELIJK

Deze wandeling is toegankelijk voor rolstoelen, buggy's ...

WEGAANDUIDING

Volg deze 6-hoekige borden.

"Dementie is vooral erg als de samenleving er niet kan mee omgaan"

JAN HOET

DEMENTIE VRIENDELIJK WEVELGEM

Wevelgem wil een dementievriendelijke gemeente zijn. De gemeente werkt daarvoor samen met de woonzorgcentra en dienstencentra van Wevelgem, expertisecentrum dementie Sophia en vele andere lokale partners, organisaties en verenigingen. Met verschillende activiteiten willen we **dementie bespreekbaar maken** en **het taboe errond doorbreken**. We willen de kennis over dementie verbreden en nuanceren, warme zorg voor mensen met dementie en hun mantelzorgers stimuleren en het isolement van de persoon met dementie en zijn mantelzorger doorbreken door kansen op ontmoeting aan te bieden.

OP STAP IN JE HERINNERING

Een van de manieren waarop gemeente Wevelgem dat wil doen, is via een toegankelijke dementievriendelijke wandeling die in elke deelgemeente werd uitgewerkt. Die wandelingen helpen om herinneringen op te halen. Personen met dementie hebben moeite om recente gebeurtenissen te onthouden, maar houden ervan om te vertellen over het verleden. De vragen in de brochure bieden dus een eerste aanzet tot reminiscentie (herinneringen ophalen). Daarnaast maakt de wandeling ook **ontmoeting** mogelijk: ontmoeting tussen verschillende generaties, tussen mantelzorgers, tussen personen met dementie ...

Wie deelneemt aan deze dementievriendelijke wandeling helpt om stap voor stap dementie bespreekbaar te maken. Zo komen we samen dichterbij een dementievriendelijke samenleving.

INSTRUCTIES WANDELING

Je start met je rug naar **1** Het Gulle Heem en gaat naar links. Je blijft op het linkse voetpad. Op het einde van de straat slag je linksaf, de Processieweg in. Even verderop steek je het zebrapad over en stap je richting de schoolpoort aan de achterkant van **2** De Gulle Boom.

2 LAGERE SCHOOL DE GULLE BOOM

De school voor lager-, en later ook kleuteronderwijs, werd gesticht in 1845 door de Zusters van Sint-Vincentius a Paulo uit Deftinge. Zuster Ida was de laatste kloosterzuster-directrice van de kleuterschool. Wie herkent de leerlingen uit het 5e leerjaar van zuster Philomène in het schooljaar 1959-1960?

WAT IS DEMENTIE?

Dementie is een complexe en onomkeerbare aandoening van de hersenen die invloed heeft op het verstandelijk vermogen, de stemming, het gedrag en de persoonlijkheid. Er zijn verschillende soorten dementie. Naargelang de soort dementie treden er andere symptomen op.

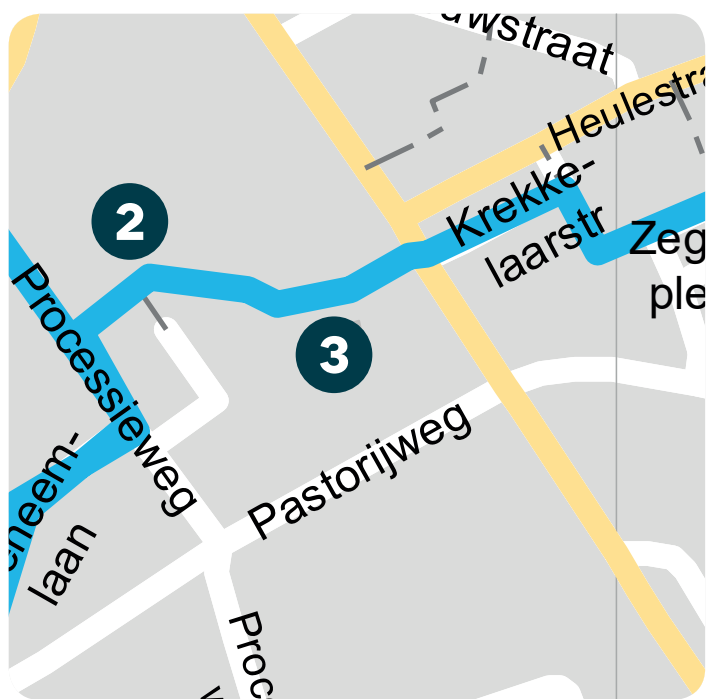

NIET PLUS GEVOEL

Soms heb je het gevoel dat er iets niet pluis is zonder dat je er onmiddellijk de vinger op kunt leggen. Je vergeet gemakkelijk een naam of kunt wel vaker niet op een bepaald woord komen, je kunt bepaalde spullen niet terugvinden hoewel ze op hun vaste plek liggen, je laat wel eens steken vallen bij alledaagse handelingen ... Aarzel niet om je bezorgdheden te bespreken met je huisarts.

- » Van welke schoolmeester, zuster of 'nunne' kreeg je het liefst les?
- » Hoe lang ging je naar school?
- » Wat werd er gespeeld op de 'speelkoer'?
- » Gingen de meisjes en jongens naar dezelfde school?
- » Kreeg je wel eens straf?

† INSTRUCTIES WANDELING

Je wandelt naar rechts en steekt het brugje over. Aan je rechterkant zie je **3** de oude pastorie.

Je steekt opnieuw een brugje over. Aan de overkant van de Bissegemstraat op de hoek van de Krekkelaarstraat, bevond zich vroeger schoenwinkel Vansteenkiste. Walter was daar dagelijks te zien voor zijn deur (zie foto onderaan, Walter met zijn moeder Lizaatje Debrouwere). Je slaat de Krekkelaarstraat in.

3 DE OUDE PASTORIE

De oude pastorie, herbouwd in 1717, was een kleine omwalde hoeve met schuur, stallen en akkerland. Het was tot 1886 de ambtswoning van de pastoor van de parochie Gullegem, nadien privaat domein en sinds 1994 eigendom van de gemeente om dienst te doen als ontmoetingscentrum voor senioren.

DURF ALS MANTELZORGER HULP VRAGEN

- » Ondersteuning van de mantelzorg is belangrijk. Durf als mantelzorg hulp vragen. De zorg voor een persoon met dementie hoeft je niet alleen te dragen.
- » Het ontmoeten van lotgenoten kan steun bieden. Wist je dat er vier keer per jaar een praatcafé dementie doorgaat in onze gemeente?

4 DE SPORTHAL EN 5 'T GOET TE WYNCKELE

De sporthal werd gebouwd op de plaats van het woonhuis van de hofstede. In 1920 werd 't Goet te Wynckele van de Guldenbergabdij van Wevelgem eigendom van de familie Degraeve. De hofstede werd in 1968 onteigend. Vandaag is alleen nog de in 1732 gebouwde imposante graanschuur met wagenkot overgebleven. Herken jij de schuur op de foto van de hofstede?

- » Wat deed jij vroeger in je vrije tijd?
- » Ging je vroeger gaan 'sjotten' (voetballen)?

† INSTRUCTIES WANDELING

Je wandelt tot aan het einde van de Krekelaarstraat waar je op het plein met café 't Kroontje rechts afslaat naar het Zegerplein toe.

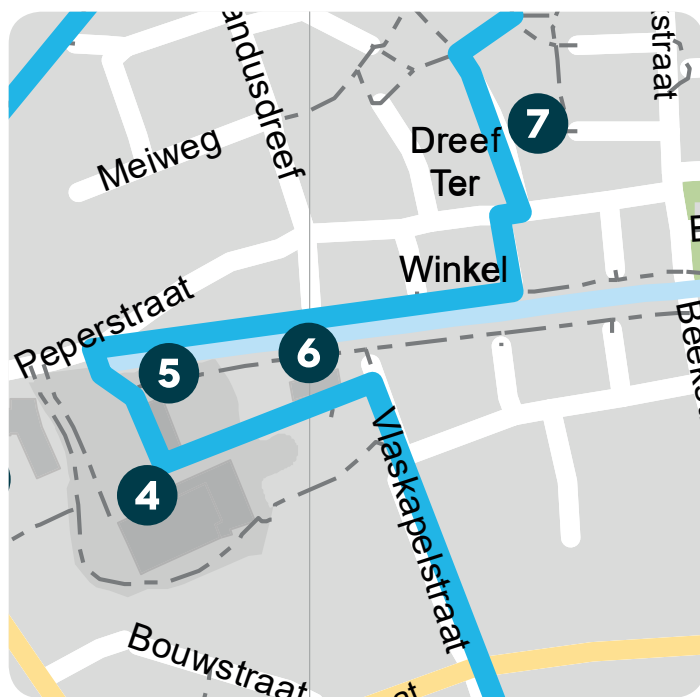
Je wandelt rechtdoor langs het Zegerplein tot aan het huis met nummer 10 waar je rechtsaf gaat. Aan het huis met nummer 13 ga je naar links, in een klein steegje. Op het einde van dit pad ga je naar links. Iets verderop, aan je linkerkant, bevindt zich boerderij Ter Elst (zie foto onderaan).

Aan het einde van dit straatje (= Dreef ter Elst) steek je de Heulestraat over naar de Vlaskapelstraat. Je blijft rechtdoor lopen. Net voor het einde van de straat neem je het pad aan je linkerkant, dat langs de KSA-gebouwen loopt. Je steekt het brugje over naar 4 de sporthal en 5 de schuur 't Goet te Wynckele. Je slaat rechtsaf en loopt zo langs de schuur.

IN CONTACT MET PERSONEN MET DEMENTIE

- » Het blijft belangrijk om andere mensen te ontmoeten zowel voor de mantelzorgers als de personen met dementie.
- » Je aanwezigheid en rustige uitstraling zijn voor een persoon met dementie vaak belangrijker dan woorden.

6 DE HEULEBEEK

De kronkelende Heulebeek meanderde eeuwenlang door het centrum van Gullegem en rond 't Goed te Wynckele en zorgde dikwijls voor overstromingen. Daardoor moest voor de aanleg van de 'woonzone Ter Winkel' midden de jaren '70 de Heulebeek overweld en rechtgetrokken worden.

- » Kan je genieten van de natuur? Zo ja, op welke manier? Door te wandelen, fietsen, tuinieren, luieren ...
- » Brengt de natuur je tot rust?
- » Waar ging je vroeger vooral wandelen?
- » In welk bos ging je vroeger spelen?

INSTRUCTIES WANDELING

Je stapt weg van de schuur tot aan de Peperstraat. Je slaat rechtsaf en volgt het rode pad links van 6 de Heulebeek.

Sla de derde straat linksaf. Wandel door tot op het kruispunt en steek over naar Dreef ter Winkel. Even verderop zie je aan je rechterzijde 7 de volkstuintjes.

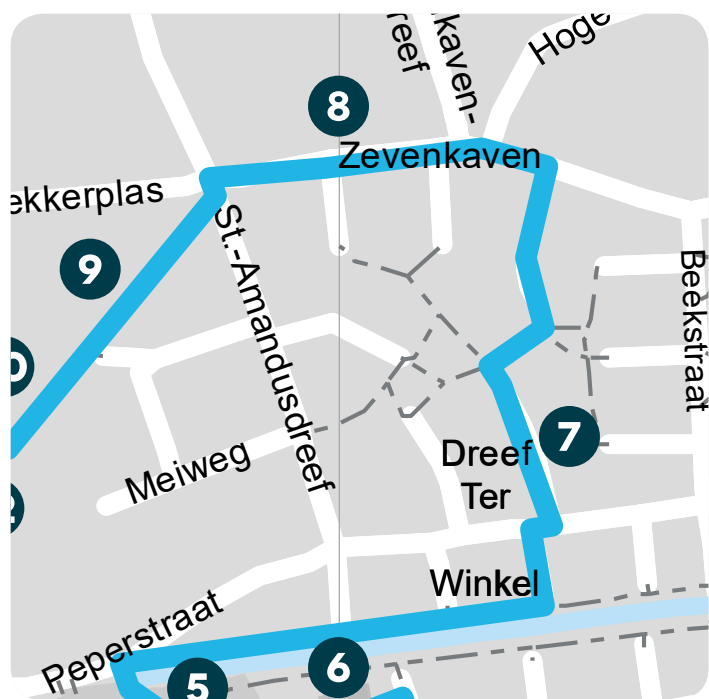
7 VOLKSTUUNTJES

Volkstuintjes zijn weer helemaal in. Schoffelen, spitten en zaaien in de volkstuin vormen een ideale vorm van ontspanning in de gezonde buitenlucht. Iedereen heeft 'zijn' stukje grond, maar de buurman met goede raad en – in het beste geval – mooi plantgoed is nooit ver weg.

Zijn er tuiniers bezig op hun stukje land? Vraag gerust of je eens mag komen kijken.

- » Heb/had je een moestuin?
- » Wat kweek(te) je?
- » Bemestte je je moestuin met mest uit de beerput?

INSTRUCTIES WANDELING

Je stapt naar het einde van de straat waar je een klein pad volgt en even verder rechtsaf slaat. Vervolgens ga je linksaf en kom je zo terecht in de Zevenkaven. Aan het einde van deze straat steek je over aan fabriek Vercruyssen en ga je naar links.

Verderop aan je rechterzijde bevindt zich **8** het kappelleke van Lourdes, waar je gerust eens binnen kunt.

Na een bezoek aan de kapel stap je door tot het einde van de straat. Je steekt het zebrapad aan je linkerkant over naar Sint-Amandusdreef. Je steekt het volgende zebrapad onmiddellijk weer over en wandelt naar het kleine pad, beter gekend als **9** 't Vrijersstraatje.

8 KAPEL VAN LOURDES

Nog steeds wordt de kapel dagelijks door een parochiaan geopend, onderhouden en 's avonds terug afgesloten. De Kapel is een plaats waar mensen tot rust kunnen komen.

- » Ben je nog op bedevaart geweest?
- » Deed je al eens een novene?
- » Brand je af en toe eens een kaarsje?

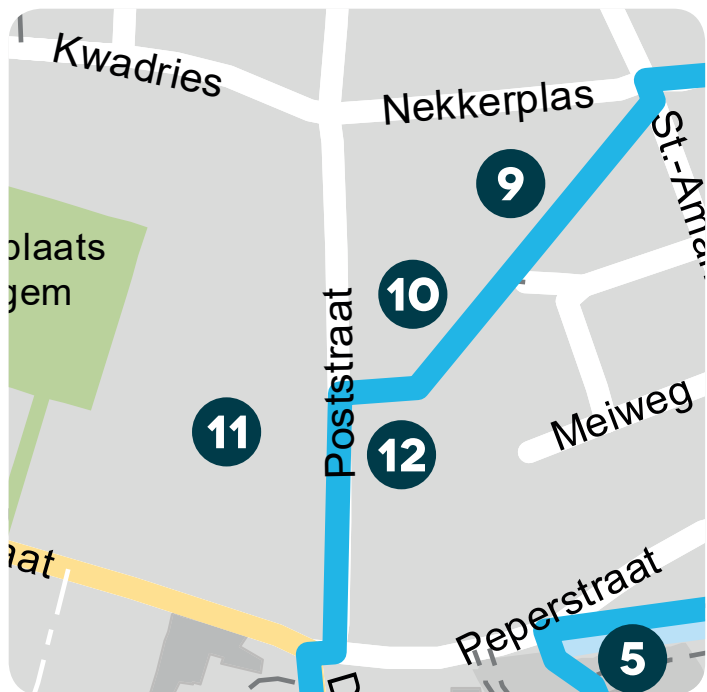
9 'T VRIJERSSTRAATJE

Het smalle donkere steegje achter de jongensschool, tussen de Zevenkaven en de Poststraat, was gekend als 't Vrijersstraatje. De straat, achter de voormalige Cinema Stella, maakt een kromming. Als je halverwege staat, ziet niemand je vanaf de dwarsstraten. Een ideaal vrijersplekje dus, zeker na een romantische film.

GA RESPECTVOL OM

Respectvol omgaan met een persoon met dementie is respect tonen voor het uniek zijn van elke persoon. Benader de persoon met dementie als een volwassene. Gebruik geen verkleinwoorden of betuttelende taal.

T INSTRUCTIES WANDELING

Je blijft 't Vrijersstraatje volgen tot aan de Poststraat. Je steekt de straat over. Draai je terug om en kijk naar de huizen aan de overkant. Op de plaats van het huidige Las Palmas, was vroeger **10** Cinema Stella en later een trouwzaal.

Stap terug verder richting centrum. Even verderop zie je aan je rechterzijde **11** de patronage, waar vroeger ook de bibliotheek gevestigd was.

10 CINEMA STELLA

Dertig jaar lang, van 1928 tot 1958, waren de filmvertoningen in Cinema Stella voor een heel ruim Gullegems publiek één van de belangrijkste vormen van ontspanning. Populaire filmacteurs en -actrices uit die tijd waren James Dean, Brigitte Bardot, Marilyn Monroe, Jane Fonda ...

- » Ging je vroeger wel eens naar de cinema?
- » Welke films zag je het liefst?
- » Hoeveel kostte een filmticket?
- » Hoe laat moest je terug thuis zijn?

11 DE PATRONAGE EN DE BIBLIOTHEEK

In het theatercentrum waren vroeger de bibliotheek gevestigd en de zaal Patronage. Jongeren kwamen naar de Patronage om te ontspannen en er waren toneel en voordrachten, fantastische Milac-avonden en evenementen die jeugdbewegingen organiseerden.

- » Welke boeken las/lees je graag?
- » Wat is je lievelingsboek?

INSTRUCTIES WANDELING

Je blijft rechtdoor wandelen. Aan je linkerzijde zie je de jongensschool met rechts daarvan **12** het doktershuis van dokter Leroux.

Je stapt verder in de richting van het centrum. Op het kruispunt sla je rechtsaf en wandel je langs café Den Osse. Aan de apotheek steek je de straat over.

12 HUISARTS DR. LEROUX

Dokter Etienne Leroux woonde van 1931 tot 1976 in het huis met nummer 14 in de Poststraat. Zijn patiënten waren zijn leven. Hij deed honderden thuisbevallingen. Geestelijk leed en armoede hielden hem bezig. Hij werd terecht de Gullegemse volksdokter genoemd.

LEVENSWIJSHEDEN

- » Deel je herinneringen met anderen.
- » Maak je dagen onvergetelijk, ook al vergeet je de dagen zelf. Geniet van elk moment.
- » Een gezonde geest in een gezond lichaam. Bewegen blijft belangrijk.
- » Met het ouder worden, gaat ons geheugen achteruit. Blijf je hersenen trainen.
- » Zoek de natuur op en laat je er door verwonderen.

GEWOONTES BRENGEN RUST

- » Regelmaat, structuur, vaste dagindeling en gewoontes brengen rust en geven houvast.
- » Voorzie regelmatig rustmomenten.

- » Welke medicatie heb je in huis?
- » Maakte je vroeger zelf hoestsiroop?
- » Nam je vroeger levertraan?
- » Hoeveel moest je vroeger betalen aan je huisarts voor een consultatie?

† INSTRUCTIES WANDELING

Je stapt door en loopt langs de kerk.

Aan je linkerzijde zie je één van **13** de oudste cafés van Gullegem, nu Bockor Café.

13 OUDSTE CAFÉS VAN GULLEGEM

In 1915 telde Gullegem 139 cafés, één café per 37 inwoners. In 1958 waren het er nog 30. Het Dorpsplein was altijd de drukste uitgaansbuurt. Vroeger waren er negen cafés, waarvan er nu nog drie overblijven: 't Oud Gemeentehuis werd café Den Osse, In de Klok werd De Klokke en de oudste herberg Vlaanderens Gasthof, later de Middenstand, werd café Bockor.

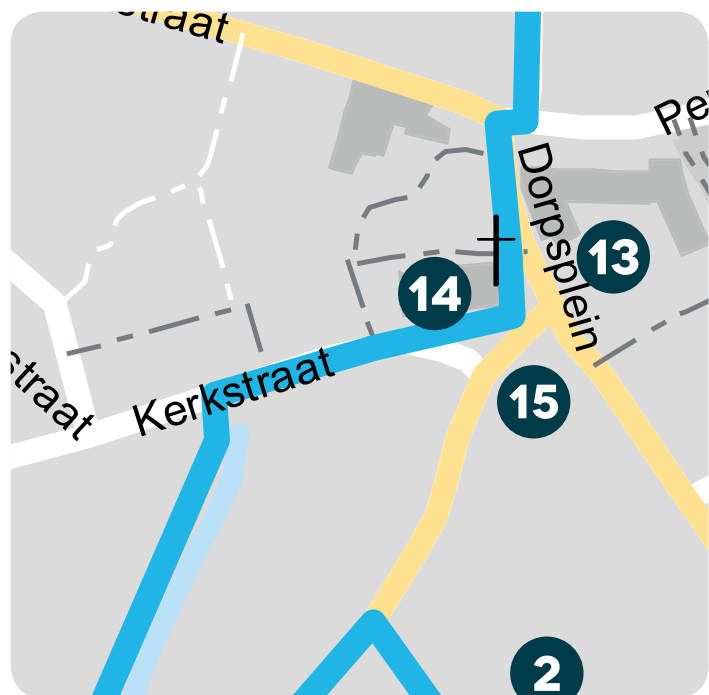
DEMENTIE IN CIJFERS

- » Elke vier seconden wordt bij iemand ergens in de wereld dementie vastgesteld.
- » De meest voorkomende vorm van dementie is de ziekte van Alzheimer (ca. 70%).
- » In België hebben naar schatting 202.000 mensen dementie. Voor Vlaanderen is het aantal ca. 131.800 en in Wevelgem zijn er zowat 615 personen met dementie.
- » De kans is één op vijf dat iemand in zijn leven dementie krijgt.
- » Het aantal mensen met dementie zal als gevolg van de vergrijzing tegen 2060 verdubbeld zijn.
- » Pas twee tot drie jaar na de eerste tekenen wordt de diagnose gesteld door een arts. Bij jongdementie duurt dit nog eens dubbel zo lang.

Bron: Expertisecentrum Dementie Vlaanderen

- » Ging je vroeger wel eens op café?
- » Wanneer ging je op café?
- » Naar welk café ging je dan?
- » Wat dronk je toen graag?
- » Hoeveel kostte een pintje?

† INSTRUCTIES WANDELING

Je slaat rechtsaf langs **14** de kerk en loopt wat verder. Aan de overkant van de straat bevond zich het oude klooster. Dat is nu gerenoveerd tot assistentiewoningen Tilia. Op de foto links onderaan zie je de zusters van het Wit-Gele kruis die sinds 1945, eerst met de fiets en later met hun volkswagentje, op weg gingen om mensen te verzorgen. De laatste zuster-verpleegster Seraphine (rechts op de foto) ging in 1977 met pensioen. Optiek Meuwes was vroeger **15** het 'oudemannenhuis' Sint-Jozef. Twee huizen verder was vroeger **15** het 'oude vrouwenhuis' Sint-Barbara. Op de foto onderaan zie je hoe het straatbeeld er vroeger uitzag. Aan het zebra-pad steek je de straat over en ga je onmiddellijk naar rechts. Je blijft dus eigenlijk de Kerkstraat volgen.

14 SINT-AMANDUSKERK

Al in 1060 stond hier een kerkje dat tot 1849 eeuw na eeuw werd uitgebreid. De kerk en zijn toren blijven een herkenningspunt in het landschap, een ruimte niet alleen voor misvieringen, uitvaarten en huwelijken, maar ook voor stilte en bezinning.

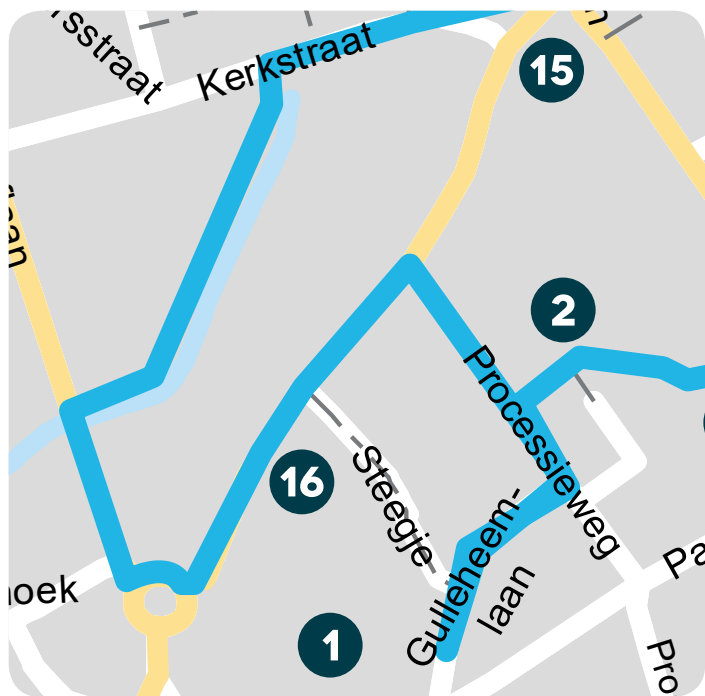

- » Ging je vroeger naar de kerk? Hoeveel keer?
- » Heb je fijne herinneringen aan je communie?

15 HET OUDEMANNENHUIS SINT-JOZEF EN HET OUDE VROUWENHUIS SINT-BARBARA

Café De Vlaming stond pal tussen het Sint-Jozef rusthuis voor mannen en het Sint-Barbara rusthuis voor vrouwen (palende aan het klooster) en zorgde zo voor een complete scheiding tussen vrouwen en mannen. Maar de Zusters van Sint-Vincentius verzorgden beide geslachten met evenveel liefde. Tussen 1969 en 1973 werden alle gebouwen gesloopt.

I INSTRUCTIES WANDELING

Je loopt even rechtdoor en slaat dan linksaf zodat je het steegje langs de Heulebeek volgt.

Even verderop zie je aan je rechterzijde de Chiro. Aan het eind van dit pad sla je linksaf.

Enmaal aan het rondpunt aangekomen, steek je de Kon. Fabiolastraat, vroeger **16** Wevelgemstraat, over en ga je linksaf. Je komt er voorbij verschillende handelaren. Je volgt verder het voetpad. Aan je linkerkant zie je de Hofnar. Aan je rechterkant zie je de fotograaf Caroline Vandemaele waar vroeger fotograaf Deryckere zijn stek had. Sla hier rechtsaf de Processieweg in.

16 HANDELAREN IN DE VROEGERE WEVELGEMSTRAAT

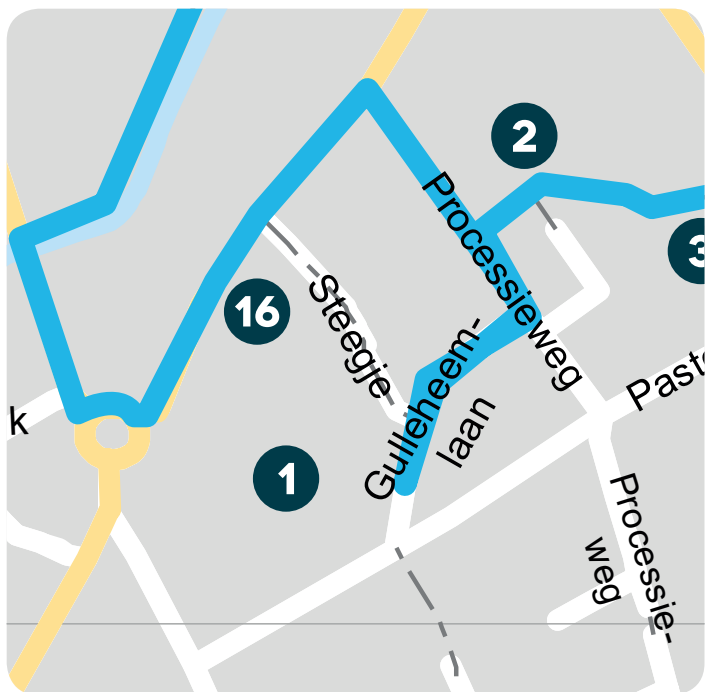
Restaurant de Gouden Kroon was vroeger het huis van vlasbaas Seynaeve.

Naast de Gouden Kroon had je vroeger het winkeltje van Antoinette Verschaete, beter gekend als Netje Skoatens (zie foto links). Ernaast had je juwelier Robert Chielens.

Vind je terug waar de foto links onderaan werd genomen? Het is een foto van het vlasbedrijf van de familie Baekelandt. Let vooral op de topgevels van de schuren en de ijzeren poort.

- » Was je zelf lid van een jeugdbeweging?
- » Ging /ga je al eens uiteten?

10 VUISTREGELS ALS JE COMMUNICEERT MET EEN PERSOON MET DEMENTIE

1. Maak oogcontact.
2. Zeg altijd wie je bent en wat je komt doen.
3. Spreek de persoon met dementie aan met zijn/haar naam. Benader de persoon als een volwassene.
4. Spreek traag en duidelijk.
5. Gebruik korte zinnen, concrete en eenvoudige woorden.
6. Maak gebruik van gebaren of toon dingen voor als je iets wil uitleggen.
7. Wees bemoedigend, benadruk wat goed gaat.
8. Spreek niet over het hoofd van de persoon met dementie.
9. Een schouderklopje, een aanraking zegt soms meer dan woorden.
10. Doe zo weinig mogelijk beroep op het recente geheugen.

Bron: Alzheimer Liga Vlaanderen

INSTRUCTIES WANDELING

Aan je linkerzijde zie je een wit huis. Dit was de woonst van dokter Gheysen. Je loopt wat verder door en je neemt de eerste straat rechts naar Het Gulle Heem.

Je wandelt door tot de eindbestemming: **1** Het Gulle Heem, waar je gezellig kunt napraten in de cafetaria De Afspanning.

1 HET GULLE HEEM

Rusthuis 't Gulle Heem werd in 1969 gebouwd op de grond van het 'Duits kerkhof' van wereldoorlog '14-'18. In 2006 werden de assistentiewoningen Het Kader gebouwd. In 2012 opende het Centrum voor ouderenzorg en thuiszorg Het Gulle Heem zijn deuren, met onder meer het lokaal dienstencentrum Het Knooppunt. Ondertussen werd ook het oud klooster omgetoverd tot de assistentiewoningen Tilia.

SAMEN DEMENTIE DRAAGBAAR MAKEN

INFOPUNTEN DEMENTIE

Wevelgem telt vier infopunten dementie. Personen met dementie en hun mantelzorgers kunnen er op een laagdrempelige manier terecht voor informatie en advies. Wanneer zelf langskomen moeilijk gaat, dan komen wij ook graag bij jou langs.

Het Gulle Heem

Gulleheemlaan 20
Gullegem
056 43 20 80
dementie.hetgulleheem@wevelgem.be

Sint Jozef

Sint-Maartensplein 15
Moorsele
056 41 51 68
infopuntdementie.moorsele@gvo.be

Elckerlyc

Elckerlycplein 1
Wevelgem
056 43 55 10
dementie.elckerlyc@wevelgem.be

Sint Camillus

Kloosterstraat 21
Wevelgem
0499 90 49 22
infopuntdementie.wevelgem@wzcsintcamillus.be

Deze wandelbrochure kwam tot stand door de samenwerking van gemeente Wevelgem, de lokale dienstcentra en woonzorgcentra van Wevelgem, Expertisecentrum dementie Sophia en de heemkundige kring De Meiboom Gullegem.

WEVELGEM
SPREEKT JE AAN